

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracji: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmonij) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Persya. — Afryka. — Australia. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Z podróży Ich Mości Cesarstwa. — W. książę Toskanii przejeżdżał przez Wiedeń do Dreżdna. — W. księżna Helena w Medyolanie. — Ulaaskwienie. — Minister handlu wyjechał do Tryestu. — Reorganizacya gwardyi przybocznej.)

Wiedeń, 19. listopada. Z podróży Ich Mości Cesarstwa ogłasza wieczorna *Gazeta wiedeńska* następującą depezę telegraficzną Jego Excel. Namiestnika Krainy do Jego Excel. ministra spraw wewnętrznych:

Lublana, 19. listopada.

Zaraz po przybyciu Ich Mości Cesarstwa przedwczoraj przedstawili się Najjaśniejszemu Państwu wszystkie władze cywilne i wojskowe, tudzież wysokie duchowieństwo, magistrat, izba handlowa itd. Wczoraj przed południem raczył Jego c. k. Apost. Mość zwiędzić tutejsze cywilne i wojskowe zakłady, Jej Mość Cesarzowa zowiedzała klasztor Urszulińek i ochronę małych dzieci. Po południu o 5tej godzinie był obiad u Jego Mości Cesarza. O godzinie 7mej wieczór raczyli Najjaśniejsze Państwo zaszczyścić swą obecnością teatr paré, a po przedstawieniu przejeżdżali się po mieście świetnie iluminowanem. W teatrze i podczas przejazdu ulicami witały niezliczone tłumy ludności Ich Mości Cesarstwo okrzykami najszczerzego uniesienia.

Jego królewicz. Mość Wielki Książę Toskanii opuścił dziś zrana Wiedeń w towarzystwie obecnych tu najdostojniejszych Arcyksiążąt, zamysła przenocować w Pradze, a jutro udać się w dalszą podróż do Dreżdna. Jego królewicz. Mość Wielki Książę przyjmował wczoraj Jego Excelencyę ministra hrabiego Buol-Schauenstein i król. saskiego nadzwyczajnego ambasadora i pełnomocnego ministra barona Könnertitz.

Jej cesarzew. Mość Wielka Księżna Helena przybyła 12. b. m. do Medyolanu, zkad myślała nazajutrz udać się w dalszą podróż do Nissy.

— Jego Excelencya generał-gubernator lombardzko-weneckiego królestwa fm. hrabia Radetzky dozwolił wychodźcy politycznemu Antonio Moneta bezkarnego powrotu do c. k. państw austryackich, z przpuszczeniem do praw obywatelstwa.

Jego Excel. minister handlu p. Toggenburg odjechał 17. b. m. na Lublanę do Tryestu i Wenecyi, a za 14 dni ma być w Wiedniu z powrotem.

Reorganizacya gwardyi nadwornej odbędzie się w ten sposób, że z każdego pułku wezmą do gwardyi po jednemu z oficerów zasłużonych, a cała gwardya nieliczniejsza nad 200 zbrojnych będzie składała stat oficerów broni rozmaitej.

Hiszpania.

(Oficerowie na reformie. — Zaopatrzenie żywności. — Depesza z 14. listopada.)

Z **Madrytu** piszą pod dniem 11. listopada: „Rząd wydał bardzo surowy rozkaz względem oficerów pozostawionych na reformie. Jeneralny kapitan ma przyaresztować wszystkich, którzyby w przeciągu 24 godzin nieopuścili Madrytu. — Kwestya żywności przestała już być niebezpieczną dzięki troskliwym usiłowaniom rządu. Codziennie nadchodzi znaczne transporta zboża do Madrytu i rozmaitych punktów półwyspu, króym zagrażał chwilowy niedostatek.“

Depesza z **Madrytu** z 14. listopada donosi: „Powiadają, że rząd mianował pana Saragozę członkiem rady królewskiej, pana Marjori cywilnym gubernatorem Madrytu, a pana Gonzales Bravo ambasadorem w Londynie.“

Anglia.

(Telegraf podmorski do Ameryki.)

— Atlantic Telegraph Company, to jest towarzystwo, które przedsięwzięło podmorskim telegrafem połączyć Europę z Ameryką, ma nadzieję ukończyć pracę podjętą w lecie 1857, albo najdalej na

wiosnę 1858. W tem dziele upatruje *Times* najpewniejszą rekojmię, że nastąpią spokojniejsze wieki, niż terażniejszy. „Wynalazki naszych umiejętności, mówi, dają nam powód do tej nadziei. Gdy stały ład europejski połączy się z kontynentem amerykańskim prądem elektrycznym, tedy niepodobna myśleć, ażeby wspólny interes nie połączył ściśle ucywilizowane narody świata, tak, że wiek dawnych wojen sam przez się zniknie. Wiele z żyjących teraz, którzy już osiągnęli wiek taki, że mogą rozumieć, co się w około nich dzieje, dożyje roku 1900. Wszyscy ci ujrzą się wtedy w zupełnie nowym świecie.“ *Times* nie wątpi bynajmniej, by dzieło przedsięwzięte nie doszło, i nie odradza kapitalistom angielskim brać w nim udziału.

Francya.

(Przybycie dyplomatów. — Koszta utrzymania armii. — Oltarz do Jerozolimy. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 16. listopada. Książę Jussossów i hrabia Bagratyon, dwaj attaches tutejszej ambasady rosyjskiej, przybyli przedwczoraj do Paryża. Także ambasador sardyński, margrabia Villamarina, powrócił temi dniami z Turyna. — Minister wojny ogłosił wreszcie stanowczo rachunki swoich wydatków w roku 1854. Armie: krajowa, włoska, orientalna i algierska stanowią w tym wykazie cztery osobne rubryki. Francya miała w tym roku 488.000 ludzi 107.000 koni pod bronią. Potrzeby wojny orientalnej, utworzenie gwardyi cesarskiej, jako też szóstego szwadronu pułków konnych, i reorganizacya pułków artyleryi, wymagały razem z żołdem i utrzymaniem wojska powiększenia kredytu prawie o 50 milionów. Oprócz tego wydano na różne potrzeby nierównie więcej, niż oznaczał projekt budżetu, między innymi na szpital orientalny dwa razy tyle. Zresztą zakupiono w tym roku dla kawalerii do 44.000 koni. Dla tych nadzwyczajnych kosztów wynosiły przeto ogólne wydatki ministerstwa wojny w roku 1854 przeszło 541 milionów franków.

— Nowy komendant stacyi Antyllów, kontradmirał Gueydon, odplynął 12. listopada fregatą „Kleopatra“, swym okrętem banderowym, z Brestu do Martinique. — Cesarzowa ofiarowała jeneralnemu komisaryatowi, który założył w Paryżu klasztor Ojców ziemi świętej, oltarz z wszelkimi przyborami i ozdobami. Uroczyste poświęcenie jego odbyło się wczoraj, w dzień św. Eugenii. — Jak słyhać, rozpocznie się sesya ciała prawodawczego dopiero w miesiącu marcu. — Podług doniesienia w dzienniku *Constitutionnel* otrzymało kilku bawarskich i wirtenberskich oficerów od swoich rządów pozwolenie, przyłączyć się do wiosennej wyprawy francuskiej na Kabyłów.

Włochy.

(Nowy komendant załogi francuskiej. — Konzulta finansowa.)

Mianowany komendantem załogi francuskiej w Rzymie adjutant Jego Mości Cesarza Napoleona, jeneral Goyon przybył do Rzymu 8. b. m.

— Członkowie rzymskiej konzulty finansowej odbyli na dniu 11. b. m. pierwsze posiedzenie tegorocznej sesyi 1856/, pod prezydencyą Jego Eminencyi kardynała Pavelli.

Niemce.

(Stan zdrowia księżny Adalbert. — Książę August szwedzki do Szwajcaryi.)

Jej królewicz. Mość księżna Adalbert wyzdrowiała zupełnie i wyjechała 13. b. m. poraz pierwszy, Jej królewicz. Mość przybyła z Nymfenburgu w odwiedziny do Mnichowa.

Jego królewicz. Mość August książę Dalarne (Delekarlii), najmłodszy syn Jego Mości Króla szwedzkiego, zamysłał 13. udać się do Niemiec, na zimę do Szwajcaryi.

Rosya.

(Przywrócenie konwencyi między Rosyą a Sardynią. — Umowa Rosyi z stolicą apostołską z r. 1847.)

Dzienniki rosyjskie ogłaszają następującą deklaracyę wymienioną w d. 28. sierpnia (9. września) 1856 r. między rosyjskim ministrem spraw zagranicznych. księciem Gorcezakow i postem sardyńskim hrabią Broglia de Casalborgone, o przywróceniu mocy obowiązującej istniejącym między Rosyą a Sardynią do wojny ostatniej: Konwencyi z dnia 30. czerwca (12. lipca) 1841 roku i traktatu z dnia 30. listopada (12. grudnia) 1845 roku.

Najjaśniejszy Cesarz Wszech Rosyi, Król Polski, i Najjaśniejszy Król sardyński, pragnąc zapewnić udział swoich poddanych w dobrodziejstwach szczęśliwie między obu rządami przywróconego pokoju, postanowili w tym celu, za zobopólną zgodą przywrócić przez wzajemną wymianę deklaracji, mocy obowiązującej traktatom i ugodom, które między dwoma państwami przed wojną istniały. W skutek tego podpisany minister spraw zagranicznych Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosyi, Króla Polskiego, oświadcza niniejszem w imieniu swojego rządu i zgodnie z podobnym oświadczeniem otrzymanem w dniu dzisiejszym od jw. hr. Broglia de Casalborgone posła nadzwyczajnego N. Króla sardyńskiego: Że konwencya, zawarta między Rosyą i Sycylią 30. czerwca (12. lipca) 1841 roku, dla wzajemnego oświadczenia o nieistnieniu w ich państwach, tak prawa zabierania na skarb majątków, pozostałych po zmarłych cudzoziemcach, jako i prawa potrąceń od wywozu mienia za granicę innych podobnych poborów, tudzież traktat handlu i żeglugi, zawarty 30. listopada (12. grudnia) 1845 r., będą uznane jako mające znowu zupełną moc i skutek od 15/27 kwietnia, to jest od dnia wymiany ratyfikacji traktatu, podpisanego w Paryżu 18/30 marca r. b. Ze przeto traktat handlu i żeglugi zawarty 30. listopada (12. grudnia) 1845 roku, pozostanie w swojej sile, zgodnie z tem, co postanowiono w jego artykule XIX, do upływu jednego roku, po zarządzonej zawiadomieniu przez jedną ze stron umawiających się drugiej o swym zamiarze uchylenia go na przyszłość. W dowód czego podpisany opatrzył niniejszą deklarację własnoręcznym podpisem i przyłożył do niej herbową swą pieczęć.

(L. S.) (podpis) *Gorczałow.*

Moskwa, 28. sierpnia (9. września) 1856 roku.

— *Neue pres. Ztg.* ogłasza z dzienników rosyjskich następującą umowę między Rosyą a Stolicą Apostolską z dnia 3. sierpnia 1847:

W Rosyi będzie siedm rzymsko-katolickich eparchii, a mianowicie: 1 arcybiskupstwo i 6 biskupstw. Arcybiskupstwo *mohilewskie* obejmuje wszystkie prowincje cesarstwa, nienależące do żadnego z sześciu biskupstw, a nadto wielkie księstwo finlandzkie. Dyecezya *wileńska*, obejmuje gubernie wileńską i grodzieńską; *żmudzka*, gubernie kowieńską i kurlandzką; *mińska*, gubernię mińską; *żytomierska*, gubernie wołyńską i kijowską; *kamieniecka*, gubernię podolską; nowo utworzona dyecezya *chersonska* obejmuje Besarabię i gubernie chersonską, ekaterynosławską, taurycką, saratowską, astarchańską, oraz prowincje zakaukaskie. Dochody i sposób ich pobierania w każdej dyecezyi oznaczone będą w rozporządzeniach uzupełniających, które do potwierdzenia przedłożone być mają Papieżowi. — Liczba sufraganów postanowiona w 1798 r. w dawnych sześciu eparchiach, nie ulega żadnej zmianie. W nowo ustanowionej eparchii chersonskiej będzie mianowany jeden sufragan w Saratowie. (Uwaga do tego artykułu traktatu dodaje, że stosownie do późniejszej oddzielnej umowy, zawartej już po podpisaniu traktatu, w każdej eparchii będzie dwóch sufraganów, jakto ogłasza ukaz z 29. listopada 1848). Następne artykuły traktatu mówią o pensyi biskupa w nowo-utworzonej dyecezyi chersonskiej (4480 rs.), o składzie kapituły w tejże dyecezyi, o seminarjum duchownem, które tamże ma być założone.

Dalej następuje artykuł, postanawiający, iż duchowne potrzeby katolików ormieńskich, będą zaspokajane według 9 §. ustaw soboru laterańskiego w 1215 r., aż dopóki nie zostanie mianowany katolicko-ormieński biskup. Klerycy z wyznania ormieńsko-katolickiego wybrani przez biskupów kamienieckiego i chersonskiego, kształcić się będą w seminarjach kosztem rządu. Rząd cesarski pokryje także nadzwyczajne wydatki przy urządzeniu nowego biskupstwa w Chersonie.

Przychodząc do Królestwa Polskiego, postanawia traktat, iż liczba biskupstw i sufraganów w Królestwie Polskiem, pozostaje niezmienną według bulli papieża Piusa VII. z 10. lipca 1818 r. — Biskupi i sufragani tak w cesarstwie jak i w królestwie będą mianowani za poprzedniem porozumieniem się z Papieżem i Cesarzem, a potwierdzani przez Papieża w zwykły sposób kanoniczny. Zarząd i sąd w sprawach duchownych pozostawiony będzie biskupom w każdej dyecezyi, z zastrzeżeniem jego zależności od stolicy apostolskiej. Poprzedniemu rozpoznaniu konsystorza biskupiego podlegają następujące sprawy: a) dyscyplinarne, z których mniejsze sam biskup, a ważniejsze łącznie z konsystorzem rozsądza; b) sprawy sporne między osobami duchownymi o ruchomą i nieruchomą własność kościelną; c) skargi przeciw duchownym o przekroczenie lub niedopełnienie powinności duchownych, jeżeli osoby świeckie swoją skargę duchownemu sądowi przedstawiają; d) naruszenie ślubów kościelnych, mają być sądzone według bulli *Sidatum* Papieża Benedykta XIV.; e) sprawy o małżeństwa, o akta urodzenia, chrztu i zającia.

Sprawy te będą rozstrzygane przez biskupa z pomocą doradczego konsystorza. Biskup, jeżeli jego sąd różni się od zdania konsystorza, nie jest obowiązany do przedstawienia powodów swego sądu. Inne sprawy dyecezyi: administracyjne *casus conscientiae fori interni*, sprawy dyscyplinarne i t. d. podlegają jedynie sądowi i rozstrzygnięciu samego biskupa. Wszyscy członkowie konsystorza są osobami duchownymi. Ich mianowanie i uwalnianie zależy od biskupa, jednak zawsze z przyzwoleniem rządu. Biskup mianuje urzędników konsystorskich na przedstawienie sekretarza konsystorza, swego zaś własnego sekretarza sam mianuje. Ze śmiejnością bi-

skupa lub po złożeniu władzy przez niego, ustaje władza członków konsystorza.

Biskup naczelnie kieruje wychowaniem, wykształceniem i karnością w duchownych seminarjach swojej dyecezyi; biskup mianuje wszystkich nauczycieli w tychże seminarjach, musi się jednak zapewnić, czy są rządowi *personae gratae*, również biskup uwalnia ich od pełnienia obowiązku. Może on zamknąć seminarjum, winien jednak o tem donieść rządowi. Arcybiskup, metropolita mohilewski posiada taką samą władzę i prawo w petersburskiej duchownej akademii, jakie mają biskupi w seminarjach swojej dyecezyi. Mianuje on nauczycieli w tej akademii na przedstawienie rady akademickiej. Profesorowie i adjunkci teologii winni być osobami duchownymi, wszyscy inni profesorerowie świeckimi rzymsko-katolickiego wyznania, a pierwszeństwo przed innymi mają ci, którzy ukończyli nauki w zakładach naukowych w kraju, i tamże uczone stopnie pozyskali. Po nowem rozgraniczeniu dyecezyi, oznaczy raz na zawsze arcybiskup za porozumieniem się z biskupami, liczbę wychowawców, którzy z każdej dyecezyi mają być posyłani do akademii duchownej. Biskupi kreślą plan nauk w swoich seminarjach; w akademii zaś duchownej arcybiskup z poradą rady akademickiej. Jak tylko urządzenie petersburskiej duchownej akademii według powyższych przepisów zmienionem zostanie, przedstawi arcybiskup mohilewski stolicy apostolskiej podobny raport, jaki przedstawił arcybiskup warszawski o urządzeniu akademii duchownej w Warszawie.

We wszystkich parafiach, w których nie istnieje prawo patronatu, albo chwilowo nie jest wykonywane, zamianuje proboszczów biskup z przyzwoleniem rządu, onaczywszy kandydatom egzamin i konkurs stosownie do statutów trydeńskiego koncilium. Utrzymanie kościołów rzymsko-katolickich dzieje się kosztem tych osób społeczeństwa, które dobrowolnie się tego podejmują; o wsparcie w tej mierze może się władza duchowna udać do rządu.

Oto treść traktatu teraz ogłoszonego z następującą datą i podpisami: „Rzym 3. sierpnia 1847 r. Kardynał Lambruschini. — Hr. T. Błudow. — A. Buteniew. — Za zgodność, minister sekretarza stanu, J. Tymowski.

Księstwa Naddunajskie.

(Komisyja do uregulowania żeglugi na Dunaju.)

Komisyja europejska do uregulowania żeglugi na Dunaju, obecnie kompletnie zgromadzona w Gałaczu i która dnia 4. b. m. odbyła pierwsze posiedzenie, składa się z następujących siedmiu członków: za Prusy jest rządowy radzca Bitter; za Austryę sekcyjny radzca i konzul Becke; za Rosyę nadworny radzca, baron Offenberg, dawniej sekretarz w kancelaryi księcia Gorczakowa; za Francję pan Engelhardt, urzędnik w ministerstwie spraw zagranicznych; za Anglię major inżynierji Stox; za Sycylię dyrektor szkoły nawigacyjnej w Genuy, kapitan floty Alessandro d'Aste; za Turcyę generał Omer Basza.

Grecya.

(Modyfikacya w pensyi deputowanych. — Posiedzenia w izbach.)

Do *Triester Zeitung* piszą z Aten pod dniem 8. b. m.:

„Ministryum wyszło zwycięsko z walki w senacie. W senacie naradzano się nad wnioskiem do ustawy, przyjętym przez izbę deputowanych z małą modyfikacją względem krótszej trwałości posiedzeń obudwu ciał prawodawczych w ciągu tygodnia. Na tajnem posiedzeniu starali się senatorowie, ażeby ta ustawa upadła. Wniosek do ustawy ogranicza trwałość posiedzeń obudwu ciał prawodawczych na 6 miesięcy, zamiast na cały rok jak było dotychczas; deputowani mają przeto otrzymywać tylko za 6 miesięcy wynagrodzenie, senatorowie zaś za 12 miesięcy, do dwóch lat gdy nastąpi prawna rewizya senatu. Takiej treści była modyfikacya izby, która w senacie wywołała prawdziwą burzę. Jak od dawna senat w Grecyi nie odpowiadał powołaniu swemu, tak i teraz przedstawiał widok namiętnej opozycyi, podczas gdy izba bez najmniejszego oporu pozwoliła wykreślić połowę swej pensyi dla dobra kraju. Po niektórych propozycjach uchwalono tę modyfikacyę: ażeby członkowie senatu od dzisiaj pobierali swą płacę dożywotnie, lecz na przyszłość, obierani senatorowie mają pobierać ją tylko przez czas posiedzenia.“

Zmodyfikowana w ten sposób ustawa przeszła 28 głosami przeciw 10. Posiedzenie trwało do późnej nocy, co w Atenach jest rzeczą niezwykłą.

Wniosek do ustawy względem mającego się wybudować teatru nie przyszedł jeszcze do głosowania.

Izba załatwiła wszystkie przedłożone sobie wnioski do ustawy, a nawet budżet na rok 1857, i nie odbywa już żadnych posiedzeń aż do zamknięcia za dwa lub trzy dni, senat zaś ma jeszcze załatwić w tych kilku dniach ustawę o pensyi urzędników cywilnych, ustawę o teatrze, i budżet na rok 1857.

Turcyja.

(Wiadomości z Turcyi na Marsylię.)

Okretem „Sinai“ nadeszły do Marsylii wiadomości z Konstantynopola z 6go listopada. Mowy lorda Stradforda de Redcliffe i Sułtana przy ceremonii doręczenia orderu podwiązki zostały ogłoszone. Sułtan wyraził swoje podziękowanie za to nowe utwierdzenie przymierza z mocarstwami zachodnimi. Herold orderu pod-

wiązki, pan Young. otrzymał w upominku bogatą, brylantami wysznaną szablę. — Szełowie poselstw zagranicznych składali Reszydowi Baszy życzenia swoje do godności wielkiego Wezyra. — Pan M'Neil odjechał z powrotem do Anglii, by przedłożyć swój plan kolei Eufratu; jenerał Chesnej zaś pozostał w Konstantynopolu, by ułożyć się stanowczo o warunki tego przedsięwzięcia. U ujścia Oretonu ma być założony port, z którym połączona będzie ta kolej. — Potwierdza się wiadomość, że Ismail Basza, naczelny komendant armii azyatyckiej, otrzymał od Cesarza rosyjskiego w dowód uznania jego walecznej obrony Karsu order Orta białego. — Trzysta okrętów naładowanych żytem, kukurudzą i jęczmieniem, po największej części z Dunaju, przepłynęły się temi dniami Bosforem. Większa część ich płynie do Marsylii, morza adryatyckiego i Anglii.

Persya.

(Chwilowe zajęcie Heratu.)

Z **Trebizondy** donoszą dziennikowi *Journal de Constantinople* następujące szczegóły o wypadkach w **Heracie**: Naczelny komendant wojsk perskich, oblegając przez kilka miesięcy naprzód niepodległe miasto Herat (jak wiadomo stoją Persowie już od połowy wiosny pod Heratem), porozumiał się potajemnie z częścią ludności miejskiej złożonej ze strzelców, wyłudził ze mu otworzyli jedną bramę miasta, i w nocy z 30. na 31. sierpnia wpadł do miasta z dwoma pułkami. Ale zaćdwie weszli Persowie w mury miejskie, uderzyli na nich obleżeni Afgany całą masą z swemi Hadżarami, i przyparli ich tak silnie, że Persowie niemogąc w natłoku użyć wcale swych karabinów musieli uciekać co prędzej zostawiając w mieście do 1000 ludzi raniomych i zabitych. Potem ścigani jeszcze za miastem ponieśli znowu znaczne straty, aż wreszcie przybyła im w pomoc inna brygada perska i odparła nieprzyjaciela do miasta.

W sprostowaniu dawniejszych doniesień o zdobyciu Heratu przez Persów donoszą teraz z Tebris co następuje:

Naczelny wódz wojsk perskich, które od niejakiego czasu Herat oblegają, miał znowu tajemną z jedną częścią mieszkańców ze sekty szytów, którzy podali mu sposobność do wtargnięcia dwoma pułkami bramą otwartą do miasta w nocy z 30. na 31. sierpnia. Afganowie uderzyli na nich niezwłocznie i odparli Persów za mury, którzy stracili przy tem 1000 w poległych i rannych. Lecz nieskończyło się jeszcze i na tem, gdyż w odwrocie ucierpieli Persowie nową klęskę, i tylko nadejście świeżych posiłków zdołało odzian ten ocalić.

Afryka.

(Dyrekcya żeglugi na morzu czerwonym mianowana. — Rada państwa.)

Z **Aleksandryi** donoszą dziennikowi *Indep. belge* z 4. listopada o żegludze parowej na czerwonym morzu, że wicekról Egiptu zaliczył sam kilka milionów na to przedsięwzięcie, a później mają być wydane akcje dla powiększenia kapitału obrotowego. Tymczasowo mają mianować dwunastu dyrektorów, sześciu tureckich a sześciu europejskich; prezydentem tej rady administracyjnej jest Mustafa Bej, syn Ibrahima, a wiceprezydentem Nubar Bej, były dragoman Abbas Baszy, mąż wielkich zdolności. Na czas pobytu wicekróla nad górnym Nilem objęła rządy kraju rada, złożona z członków rodziny i kilku sędziwych Baszów pod prezydencją Ismaila Baszy, gdyż Achmed Basza, uważany dotąd za następcę tronu, nie chciał objąć tej posady. — Budowla kairsko-suezyjskiej kolei żelaznej postępuje szybko; szyny są już założone aż do czwartej stacyi, a cała kolej będzie mieć szesnaście stacyi.

Podług listów z **Suez** panuje w tem mieście wielki ruch w przygotowaniu do żeglugi parowej na czerwonym morzu. Pierwsza wyprawa z Suez do Dziddy miała w pięciu dniach nastąpić.

Australia.

(Doniesienia z Australii.)

Na Kallao i Panamę nadeszły do Anglii wiadomości z **Melburny** sięgające do 15go sierpnia. Plon złota w kopalniach był obfitszy niż zwyczajnie. W kilku miejscach odkryto znaczne pokłady cyny i miedzi. Pora słotna mijala już i ruch handlowy ożywił się znowu. Żniwa zapowiadały się pomyślnie. Znaczna liczba Chińczyków przybyła do kolonii. W całym kraju zajmowano się bardzo urządzeniem linii telegraficznych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 17. listopada. Dzisiejszy *Monitor* donosi, że baron Direking-Holmfeld, ambasador duński, doręczył Cesarzowi swoje pisma wierzytelne. Nadto otrzymał Cesarz uwiadomienie o narodzeniu córki księcia Montpensier. — Renta 3% 66.80.

— 19. listopada. Wczoraj wieczór renta 3 proc. 67.27 $\frac{1}{2}$. — Z **Madrytu** donoszą pod dniem 15. b. m.: W Katalonii utrzymany będzie stan obleżenia. — *Constitutionnel* pisze także przeciw uczestnictwu francuskich kapitalistów przy rosyjskich kolejach żelaznych, gdyż i bez tego dość zagranicznych papierów przemysłowych wpłynęło do Francyi.

Berlin, 19. listop. Paryska korespondencja dziennika *Dresd. Journal* oświadcza, że pogłoska o przyzwoleniu Rosyi na odstąpienie Bołgradu, była przedwczesna.

Tryest, 18. listop. Pruski pełnomocnik przy stolicy apostolskiej p. Thile, odjechał wczoraj na Wenecję do Rzymu.

Rzym, 14. listopada. Dotychczasowy komendant francuski jenerał dywizyi Allouveau de Montreal odjechał wczoraj z powrotem do Francyi.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 12. listopada. Spęd była rzeźnego na dzisiejszym targu wynosił 193 sztuk wołów. Najwyższa cena za parę wołów wazących 800 ft. mięsa i 100 ft. łoju była 800 r. w. w., najniższa cena za parę wazącą 540 ft. mięsa i 20 ft. łoju 290r. w. w., przeciętna cena za parę wołów wazących 665 ft. mięsa i 70 ft. łoju, 382r. w. w. Na przyszły tydzień mają około 1000 wołów przypędzić z Galicji.

Kurs lwowski.

Dnia 21. listopada.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	51	4	55
Dukat cesarski	4	56	4	59
Półimperya zł. rosyjski	8	31	8	35
Rubel srebrny rosyjski	1	38 $\frac{1}{2}$	1	39 $\frac{1}{2}$
Talar pruski	1	33	1	35
Polski kurant i pięciopolówka	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	80	18	80	56
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	74	30	75	10
5% Pożyczka narodowa	82	45	83	20

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 18. listopada.

		w przecięciu
Obligacje długu państwa	5% za sto	81 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{7}{8}$
detto pożyczki narod.	5%	83 $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	—
Obligacje długu państwa	4 $\frac{1}{2}$	70
detto detto	4%	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	—
detto detto detto	3%	—
detto detto	2 $\frac{1}{2}$	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto detto z r. 1839	—	—
detto detto z r. 1854	108	108 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$
Obl. wiedeń. miejskiego banku	2 $\frac{1}{2}$	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%	86 $\frac{3}{4}$
detto galicyjskie i węgierskie	5%	74 $\frac{1}{2}$ 75
detto krajów koron	5%	82 $\frac{1}{2}$
Akcyje bankowe	1080	1075 1068
Akcyje n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	571 $\frac{1}{4}$	571 $\frac{1}{4}$
Akcyje c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	324 $\frac{1}{4}$ 329 $\frac{1}{8}$	327
Akcyje kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	2525 2532 $\frac{1}{2}$	2530
Akcyje kolei żel. Glognickiej na 500 złr.	—	—
Akcyje kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	—	—
Akcyje Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	587 589	588
Akcyje austr. Lloyd'a w Tryeście na 500 złr.	—	—
Galie. listy zastawne po 4% na 100 złr.	—	—
Renty Como	14	14

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 18. listopada.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	106 $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{4}$	106 $\frac{3}{4}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 $\frac{1}{2}$ fl.	105 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{8}$	105 $\frac{1}{4}$ 3 m.
Genawa za 300 lire nowe Piemont.	—	2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	78 $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{4}$	78 $\frac{1}{4}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	154 153 $\frac{1}{2}$	153 $\frac{3}{4}$ 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	— 1.	— 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—19 17 17 $\frac{1}{2}$	10—17 $\frac{1}{2}$ 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	104 $\frac{3}{4}$	104 $\frac{3}{4}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	123 123	123 2 m.
Paryż za 300 franków	123 $\frac{3}{4}$ $\frac{3}{8}$ 123 $\frac{1}{2}$	123 $\frac{1}{3}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	259 l.	259 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	9 $\frac{7}{8}$	9 $\frac{7}{8}$ Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. listopada o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 83 $\frac{1}{2}$ —83 $\frac{3}{4}$.	Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89.
— 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% 93 $\frac{1}{2}$ — 94.	Obligacje długu państwa 5%
81 $\frac{1}{2}$ —81 $\frac{3}{4}$, detto 4 $\frac{1}{2}$ 70 $\frac{1}{2}$ —70 $\frac{3}{4}$, detto 4% 63 $\frac{1}{2}$ —63 $\frac{3}{4}$, detto 3% 49 $\frac{1}{2}$ —49 $\frac{3}{4}$.	detto 2 $\frac{1}{2}$ 40 $\frac{1}{2}$ —40 $\frac{3}{4}$, detto 1% 16 $\frac{1}{4}$ —16 $\frac{1}{2}$.
94 — 95. Detto Oedenburs. z wypł. 5% 93 — 94.	Detto Peszt. 4%
93 — 94. Detto Medyol. 4% 92 — 93.	Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 86 $\frac{3}{4}$ — 87.
Galie. list. zastawne 4% 79 — 80.	Półn. Oblig. Prior. 5% 83 $\frac{1}{4}$ —83 $\frac{3}{4}$.
Glognickie 5% 79 — 80.	Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83.
Lloyd (w srebrze) 5% 89 — 90.	3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. z szt. 116 — 117.
Akcyje bank. narodowego 1058 — 1059.	Akcyje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 327 — 327 $\frac{1}{4}$.
Akcyje niż. austr. tow. eskomp. 114 — 114 $\frac{1}{4}$.	Detto Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 256 — 258.
Detto półn. kolei 254 $\frac{1}{4}$ — 254 $\frac{1}{2}$.	Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 324 $\frac{3}{4}$ — 325.
Detto tow. żegl. parowej 583 — 584.	Detto 13. wydania 578 — 579.
Detto Lloyd'a 420 — 425.	Peszt. mostu łańcuch. 79 — 80.
Akcyje mlyna parowego wiedeń. 78 — 79.	Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 24 — 25.
Detto 2.	

wydania 40 — 41. Esterhazego losy 40 zlr. 71¹/₄ — 71³/₄. Windischgrätz losy 24¹/₂ — 24¹/₂. Waldsteina losy 23¹/₄ — 24. Keglevicha losy 11 — 11¹/₄. Ks. Salma losy 38³/₄ — 39. St. Genois 39 — 39¹/₄. Palfiego losy 37³/₄ — 38. Clarego 36³/₄ — 37.

Amsterdam 2 m. 88³/₄. — Augsburg Uso 106³/₄. — Bukareszt 31 T. 260 — —. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 105³/₈ — Hamburg 2 m. 78¹/₄. — Liwurna 2 m. 105¹/₄ l. — Londyn 3 m. 10. 18. — Medyolan 2 m. 104³/₄. — Paryż 2 m. 123³/₄. — Cesarskich ważnych dukatów agio 9⁷/₈ — 10. — Napoleondor 8 17 — 18. Angielskie Sover. 10 25. — 26. Imperyał Ros. 8 32 — 33.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 21. listopada.

Oblig. długu państwa 5% 81¹¹/₁₆; 4¹/₂ —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; 2¹/₂% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 1058. Akcy kolei półn. —. Głognickiej kolei żelaznej —. Oedenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 576. Lloyd 423³/₄. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcy niższo-anstr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. 573 zlr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 106³/₄ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 105³/₈ 2 m. Hamburg 78¹/₄ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 17¹/₂. 2 m. Medyolan —. Marsylia 123. Paryż 123³/₄. Bukareszt 260. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. 10. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 75³/₄. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa 83³/₄. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 324¹/₂ fr. Akcy c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 317. Hypotekar. listy zastawne —. Akcy zachodniej kolei żelaznej 205¹/₄.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 21. listopada

Hr. Karnieki, c. k. sekretarz poselstwa, z Wiédnia. — Hr. Olizar Gustaw, z Brodów. — PP. Stecki Ludwik, z Sokołowa. — Abancourt Franc., z Loweza. — Zarzycki Tytus, z Chotyłubia. — Krzczonowicz Ignacy, z Jaryczowa. — Emminger Jerzy, c. k. radea sąd. kraj., z Wiédnia. — Obertyński Leop., z Stronibab. — Cisar Wacław, c. k. sekretarz fin., z Złoczowa. — Pawlikowski Leand., z Majdanu. — Drohojewski Maciej, z Łukawca. — Wiktor Jakob, z Woli. — Krzyżanowski Feliks, z Gródka. — Madejski Marian, adw. kraj., z Przemysła. — Gr. k. kanonicy: Kuziemski Michał, Łotocki Jan, Izak Nic., Janowicz Sz. i Dutkiewicz Jędrz., z Uniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 21. listopada.

Hr. Starzyński Józef, do Mogielnicy. — PP. Rudziński Antoni, do Leszczyc. — Skrzyński Aleks., do Złoczowa. — Rulikowski Kaj., do Żółkwi. — Cywiński Józef, do Delijowa. — Wolfarth Karol, c. k. kan. jen. kon., do Tarnopola. — Stecher Sebenitz Jan, c. k. sekr. nam., do Żółkwi. — Udrycki Adolf do Choronowa. — Urbański Rudolf, do Łoniego. — Januszewski Teofil, do Ubi-

nia. — Bogdanowicz Maks., do Kulikowa. — Rulikowski Jan, do Uhrynowa. — Waigart Wal., adw. kraj. i Kulczkowski Eug., c. k. przełożony pow. do Przemysła. — Bal Franc., do Tuligów.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie dnia 20. listopada.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	328.96	— 6.7°	92.4	póln.-wsch.	śl. mgła
2. god. popoł.	328.93	— 2.0°	74.9	północny	śl. pochmurno
10. god. wiecz.	329.07	— 4.4°	72.6	południowy	śl. "

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „Die Stumme von Portici.“

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 24. listopada: Wyzierzawienie głównej trafiki tytoniu w Sanoku. — Licytacja na restaurowanie mostu na młynówce pod Nowym Jaryczowem we Lwowie. — Licytacja na oparkanie ogrodu należącego do probostwa u św. Anny we Lwowie. — Licytacja na dostawę materiału do restauracji gościńców w Przemysłu, w Zaleszczykach i w Stryju.

Dnia 25. listopada: Licytacja realności nr. 313-722 w Czerniowcach. — Wyzierzawienie poboru opłaty od myta na Dymyżu w Kołomyi.

Dnia 26. listopada: Licytacja części dóbr Małków, Mochnate, i Iwaszkowice w Samborze. — Licytacja realności nr. 186 w Stanisławowie. — Licytacja na dostawę materiału do restaurowania gościńca w Stryju.

Dnia 27. listopada: Licytacja realności nr. 576²/₄ we Lwowie. — Wyzierzawienie poboru opłaty od myta w Stryju.

Dnia 1. grudnia: Licytacja realności nr. 22 w Sokołowie.

Dnia 3. grudnia: Licytacja na dostawę materiału do restauracji gościńca w Stanisławowie.

Dnia 4. grudnia: Wyzierzawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Żółkwi.

Dnia 5. grudnia: Licytacja obligacji indemnizacyjnych w Przemysłu. — Licytacja realności nr. 334¹/₄ we Lwowie.

KRONIKA.

Wkrótce przybędzie miastu nowy skład handlowy ku pożytkowi i ozdobie; z niedzieli bowiem otwiera p. A. Bogdanowicz, niegdyś współnik pana L. Kummera na własną rękę taki sam handel papierów, farb i w ogóle wszelkich przyborów do pisania, rysunku i malarstwa, przepysznych rycin zagranicznych, ram złożonych, portfeilów skórzanych, pachnidła, zabawek dla dzieci i różnego rodzaju artykułów galanteryjnych — przy placu Ferdynanda w domu Hudetza pod liczbą 19.

„Dzień 18. sierpnia 1856 w środkowej Afryce.“ Pod tym napisem otrzymało towarzystwo Maryi list przewielebnego misionarza Antoniego Ueberbachera tej treści:

„Dzień ten, — uroczystość urodzin Jego Mości naszego najmiłościwszego Cesarza i Pana, był dla nas dniem radości i modłów. Wszakże Jego Ces Mość opiekuje się tak troskliwie naszą uciążliwą misją murzyńską, a do tego są członkowie tej misji z urodzenia poddani Cesarza; dlatego też była ta uroczystość urodzin Jego dniem serdecznej radości w naszej dalekiej stacji misionarskiej Gondokoro w krainie murzynów Bary. Z odgłosem w rozmaitych językach, w jakich dnia tego zaszło do Boga modły o pomyślność naszego Cesarza, łączyło się dalekie narzecze murzyńskie, zanosząc wspólnie dzięki i prośbę, by Ojciec Wszzechmogący jak dotąd ochraniał także i nadal naszego Cesarza i Pana.

Już o świecie zagrzmiąły działa okrętu „Stella matutina“. O godzinie 7. celebrował przewielebny prowikaryusz mszę świętą, przyczem chłopcy murzyńscy z towarzyszeniem fisharmoniki śpiewali kantatę narodową. Jestto śpiew mszalny w narzeczu murzyńskim i śpiewa się na nutę pieśni: „Przed Tobą kozyjemy się Panie.“

Po skończonem nabożeństwie zanuciła radośnie mała gmina chrześcijańska Te Deum (Mun aduma gogoda), przyczem strzelano znowu z dział.

Austryacka bandera, której biała pręgę zdobi błękitna gwiazda, godło opieki naszej misji ze strony Austrii, powiewała przez cały dzień z głównego masztu okrętu „Stella matutina“ i z słuza banderowego w dziedzińcu. Gdy spytano któregoś z chłopców murzyńskich, czy dziś dzień świąteczny? (gdyż wywieszenie bandery oznacza w tej okolicy dnie uroczyste) odpowiedział: Dziś uroczystość urodzin Matata Austrii, zjad przybyli nasi Ojcowie Soliman, Antoni, Franciszek i Hansal, dziś modlimy się za Matata (władcę) ich kraju Franciszka Józefa.

Ale uroczystością tego dnia uczyniliśmy tylko zadość obowiązkowi naszemu, powinności, której z każdym dniem dopełniamy nanowo, modląc się zawsze i codziennie: Panie ochraniaj i zachowaj naszego Cesarza Franciszka Józefa.“

— Na kolei weneckiej w stacji St. Lucia, wydarzył się 12. b. m. szczególny wypadek, który mógł łatwo pociągnąć za sobą wielkie nieszczęście. O go-

dzinie 7¹/₂ zrana opuścił sternik przeznaczoną do zwykłego pociągu lokomotywę z niewiadomej dotąd przyczyny właśnie w tej samej chwili, gdy zaczynała się poruszać. Już oddalona dość znacznie od dworca, toczyła się przez wielki most, gdy stojący na środku mostu strażnik odważył się walczyć z wielką zręcznością na przelatującej w całym pędzie maszynie, zatrzymał ją w biegu i odprowadził napowrót do dworca kolei.

— Dnia 25. z. m. odbywał się w Berlinie ciekawy proces w sprawie fotograficznego przedruku. Rzeczą szła o fotograficzne pomnożenie ryciny przedstawiającej „zburzenie Jerozolimy“, i sprzedaż tych fotografii po sklepach. Obrońca utrzymywał między innymi, że ustawa z 11. lipca 1837, do której się wnoszący żalobę powołuje, nie może być w tym wypadku zastosowana, gdyż tylko mechanicznego naśladowania dzieł sztuki zabrania, a czego o fotograficznych naśladowaniach powiedzieć nie można, gdyż fotografia jest sztuką, a nie samym tylko mechanizmem. Sąd odrzucił jednak całą obronę i skazał na karę pieniężną po 50 talarów tak fotografa jak i sprzedawcę.

— W Paryżu uśmiechno się serdecznie na wiadomość o zrabowaniu pociągu kolei żelaznej między Rzymem i Fraskati; sposób bowiem, w jaki dokonano tej jedynej w swoim rodzaju sztuczki, jest w istocie bardzo komiczny. Bandyci udali sygnały nocne i zatrzymawszy tym sposobem pociąg wypróżnili swobodnie sakwy podróżnym. Jestto zaprawdę szczególny pomysł, godny ziemi klasycznej. Ale rzecz naturalna; z cywilizacją i złodziejstwo musi postępować.

Dodatek tygodniowy

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Rocznik administracji w okręgu Namiestnictwa lwowskiego z r. 1856.

Tabela VI. Duchowieństwo i wyższe Zakłady naukowe, z wyszczególnieniem stanu i składu każdej diecezji, tudzież etatu duchowieństwa świeckiego i zakonnego we wszystkich pięciu diecezjach tego okręgu. Przytem poczet Arcybiskupów i Biskupów wszystkich obrządków od czasu założenia wymienionych 5 diecezji.

2. Zamknięcie rachunków lwowskiego funduszu miejskiego za rok administracyjny 1856; obejmujące wykaz przychodów i wydatków, z zestawieniem wynikłości budżetu w r. 1856.

3. Obrót handlu krajowego w miesiącu czerwcem r. 1856.

4. Dokument z r. 1582. Chyrów. Zygmunt August pozwala Andrzejowi Tarłowi przeistoczyć wieś na miasto, uwalnia mieszczan od poborów do lat czterech, zaprowadza dwa jarmarki i jeden targ, nareszcie nadaje prawo magdeburskie.

5. Drobiazgi.